

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

April 2021

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**politiets indsats
i forhold til at rejse
sigtelser for indbrud**

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 8/2020 om politiets indsats i forhold til at rejse sigtelser for indbrud**

29. marts 2021

RN 1103/21

Justitsministerens redegørelse af 4. marts 2021

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som justitsministeren har iværksat og vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

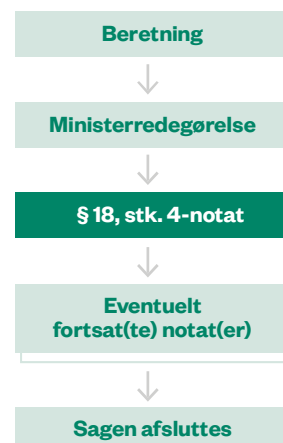
Konklusion

Justitsministeren oplyser, at ministeren tager Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger hertil alvorligt, og at det på baggrund af Rigsrevisionens beretning står klart, at der på en række punkter er plads til forbedringer i indsatsen mod ubudne gæster.

Det er justitsministerens vurdering, at Rigspolitiet har iværksat en række tiltag på indbrudsområdet for perioden 2020-2022, som adresserer flere af kritikpunkterne og resultaterne i beretningen, og som vil sikre et vedvarende fokus på indsatsen på området i denne periode. Samtidig vurderer ministeren, at politiets indsats på indbrudsområdet vil blive styrket med den nye flerårsaftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023, der udvider politistyrken med 450 politibetjente og den operative kapacitet med yderligere 115 politiårsværk i aftaleperioden.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Justitsministeriets initiativer for at øge sigtelsesprocenten og reducere sagsbehandlingstiden vedrørende indbrud i privat beboelse
- Rigspolitiets videre arbejde med at analysere årsagerne til forskelle i politikredsens produktivitet
- Justitsministeriets initiativer for at styrke efterforskningen, herunder om politiet lever op til garantien om at køre ud til alle indbrud i privat beboelse, og om politiet øger andelen og kvaliteten af fingeraftryk.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i december 2020 en beretning om politiets indsats i forhold til at rejse sigtelser for indbrud. Beretningen handlede om politiets indsats i forhold til at rejse sigtelser over for gerningsmænd, der begår indbrud i Danmark. Formålet med undersøgelsen var at vurdere, om Justitsministeriet i tilfredsstillende grad har sikret, at politiet har forbedret indsatsen i forhold til at rejse sigtelser for indbrud fra 2016 til 2019.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at Justitsministeriets initiativer for at styrke politiets indsats mod indbrud i privat beboelse ikke har været tilfredsstillende.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

5. Justitsministeren bemærker indledningsvist, at ministeren tager Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger hertil alvorligt, og at det på baggrund af Rigsrevisionens beretning står klart, at der på en række punkter er plads til forbedringer i indsatsen mod ubudne gæster.

Ifølge justitsministeren har politiet i den undersøgte periode skullet løse flere nye opgaver som følge af bl.a. den styrkede terrorindsats, indførelsen af den midlertidige grænsekontrol og bandekonflikter. Det er opgaver, som har krævet en ekstraordinær politiindsats og betydelig assistance på tværs af politikredsene. Det har medført omprioriteringer i politiet, og selv om det overordnede hensyn har været, at det skulle ske med så få konsekvenser for borgerne som muligt, kan man ifølge ministeren ikke komme udenom, at det har haft konsekvenser for politiets resurser og opgavevaretagelse på andre opgaveområder.

Det er dog justitsministerens vurdering, at Rigspolitiet har iværksat en række tiltag på indbrudsområdet for perioden 2020-2022, som adresserer flere af de kritikpunkter og resultater, der bliver rejst i beretningen, og som vil sikre et vedvarende fokus på indsatsen på området i denne periode.

Samtidig vurderer justitsministeren, at politiets indsats på indbrudsområdet vil blive styrket med den nye flerårsaftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023, der øger politiets og anklagemyndighedens bevilling med samlet ca. 657 mio. kr. i 2021 stigende til ca. 1.016 mio. kr. i 2023.

Udviklingen i resultaterne på indbrudsområdet

6. Statsrevisorerne fandt, at Justitsministeriets initiativer for at styrke politiets indsats mod indbrud i privat beboelse ikke har været tilfredsstillende, idet der i forligsperioden 2016-2019 skete et fald i antallet af sigtelser for indbrud i privat beboelse. Statsrevisorerne fandt desuden det faldende antal af sigtelser for indbrud bekymrende, idet det har negativ indflydelse på borgernes tryghed og retsfølelse.

Det fremgik af beretningen, at antallet af sigtelser for indbrud i privat beboelse er faldet med 31,8 % fra 2016 til 2019, og at sigtelsesprocenten i samme periode er faldet fra 12,4 % i 2016 til 11 % i 2019.

7. Justitsministeren oplyser, at politiets sigtelsesprocent i sager om indbrud i privat beboelse endnu ikke har nået et fuldt ud acceptabelt niveau, og at der er behov for et vedvarende fokus på indbrudsområdet. Ministeren glæder sig derfor over, at politiet med den nationale operationsplan mod indbrud i privat beboelse for 2020-2022 arbejder målrettet for at forbedre sigtelsesprocenten, idet planen indeholder et mål om, at der i perioden skal sigtes flere forskellige gerningspersoner i sager om indbrud i privat beboelse. Ifølge ministeren er operationsplanen et vigtigt værktøj for politiet, da planen er retningsgivende for politiets strategiske målsætninger, og da politikredse- ne samtidig er forpligtede til at arbejde for at opfylde de strategiske mål i planen.

8. Statsrevisorerne fandt, at Justitsministeriets initiativer for at styrke politiets indsats mod indbrud i privat beboelse ikke har været tilfredsstillende, idet politiets sagsbehandlingstid er steget.

Det fremgik af beretningen, at sagsbehandlingstiden for indbrud i privat beboelse er steget fra 89,5 dage til 95,8 dage (svarende til 7,1 %) fra 2016 til 2019.

9. Ifølge Rigspolitiet er de stigende sagsbehandlingstider beklageligvis en generel udfordring for politiet, der ikke kan isoleres til indbrud i privat beboelse. Justitsministeren oplyser i den forbindelse, at flerårsaftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023 forventes at bidrage til, at der i perioden bliver taget et stort skridt i retning mod at nedbringe sagsbehandlingstiderne i politiet, bl.a. på indbrudsområdet.

Med aftalen bliver politistyrken udvidet med i alt 450 politibetjente i aftaleperioden, ligesom den operative kapacitet udvides med yderligere 115 politiårsværk, der fastholdes i politiet i forbindelse med en ressortoverdragelse af visse færdselsopgaver til Transportministeriet.

10. Rigsrevisionen kan konstatere, at politiet ifølge justitsministeren vil arbejde målrettet for at forbedre sigtelsesprocenten i overensstemmelse med politiets målsætning i operationsplanen for 2020-2022. Desuden forventer ministeren, at politiets indsats på indbrudsområdet vil blive styrket som led i flerårsaftalen for 2021-2023. Rigsrevisionen vil fortsat følge Justitsministeriets initiativer for at øge sigtelsesprocenten og reducere sagsbehandlingstiden vedrørende indbrud i privat beboelse.

Udviklingen i produktiviteten i forhold til at rejse sigtelser på indbrudsområdet

11. Statsrevisorerne fandt, at Justitsministeriets initiativer for at styrke politiets indsats mod indbrud i privat beboelse ikke har været tilfredsstillende, idet politiets produktivitet har været faldende. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at der er sket et fald i politiets produktivitet, målt som lønkroner pr. sigtelse. I 2019 brugte politiet 6,9 % flere lønkroner pr. sigtelse for indbrud end i 2016. Samtidig anvendte politiet færre timer pr. sigtelse i 2019 end i 2016 til at efterforske indbrud.

12. Det fremgik også af beretningen, at der er markant forskel på, hvor mange lønkroner politikredsene anvender pr. sigtelse, da lønkroner pr. sigtelse for den undersøgte periode varierer fra 6.146 kr. i Københavns Politi til 15.782 kr. i Københavns Vestegns Politi. En forsigtig beregning af politiets forbedringspotentiale viste således, at politiet samlet set kunne have rejst ca. 8 % flere sigtelser, hvis de mindre produktive politikredse havde været lige så produktive som gennemsnittet.

13. Rigspolitiet har oplyst, at de anerkender, at der er et forbedringspotentiale på området, og at de derfor har indarbejdet 6 nye redskaber i den nationale operationsplan for 2020-2022. De 6 redskaber omfatter:

- at arbejde systematisk med at skaffe kildeoplysninger om indbrudskriminalitet i relevante miljøer
- at forholde sig aktivt til kvaliteten af sporarbejdet på gerningssteder for indbrud
- straks at registrere unikke genstande som efterlyst og lade identificerbare koster fremgå af sagens resumé
- at der bør foretages forebyggelses- og efterretningsbesøg hos de mest aktive indbrudstyre
- at der bør arbejdes med at øge antallet af naboehjælpere
- at der i videst muligt omfang bør samarbejdes med alle relevante interessenter inden for forebyggelse.

14. Det fremgik af beretningen, at politikredsene vest for Storebælt generelt har opnået bedre resultater i perioden end politikredsene øst for Storebælt, idet beregninger viser, at politikredsene øst for Storebælt hen over perioden 2016-2019 kunne have rejst ca. 5 % flere sigtelser, hvis de havde været ligeså produktive som politikredse vest for Storebælt.

Statsrevisorerne fandt det på den baggrund hensigtsmæssigt, at Justitsministeriet og Rigspolitiet analyserer årsagerne til, at politikredsene vest for Storebælt generelt har opnået bedre resultater end politikredsene øst for Storebælt, både hvad angår udviklingen i sigtelsesprocenten og i sagsbehandlingstiden. En sådan analyse vil give viden om god praksis på indbrudsområdet, som kan udbredes til mindre produktive politikredse, og viden om eventuelle behov for omprioritering af resurser.

Justitsministeren har tilkendegivet, at ministeren er helt enig med Statsrevisorerne i, at det er hensigtsmæssigt at udbrede viden om god praksis og prioritering af resurser på indbrudsområdet fra de produktive politikredse til de mindre produktive politikredse. Ministeren har derfor anmodet Rigspolitiet om at iværksætte en kvantitativ analyse af forskellene mellem politikredsene vest og øst for Storebælt og at kigge nærmere på mulige forklaringer på forskellene.

Rigspolitiet har oplyst, at de på baggrund af analysen vurderer, at den gennemsnitlige forskel mellem politikredsene øst og vest for Storebælt navnlig drejer sig om enkelte politikredse øst for Storebælt, som har en lavere sigtelsesprocent og en højere sagsbehandlingstid end de øvrige politikredse. Det er Rigspolitiets opfattelse, at dette tyder på, at der ikke består en egentlig geografisk udfordring i forhold til sigtelsesprocenten og sagsbehandlingstiden. Derimod er det Rigspolitiets vurdering, at udfordringen primært skyldes mindre forskelle i de enkelte politikredses struktur, prioriteringer og resurser, som vurderes at give udslag i en lavere sigtelsesprocent og en højere sagsbehandlingstid sammenlignet med de øvrige politikredse.

Endelig oplyser justitsministeren, at det er ministerens forventning, at resultaterne fra Rigsrevisionens beretning om politiets sigtelsesprocent og sagsbehandlingstid vil blive inddraget i den løbende dialog mellem Rigspolitiet og politikredsene om indbrudsområdet, og at dette vil understøtte arbejdet med at løfte sigtelsesprocenten og sagsbehandlingstiden i de mindre produktive politikredse.

15. Rigsrevisionen kan konstatere, at justitsministeren har bedt Rigspolitiet om at analysere mulige forklaringer på forskelle i politikredsenes produktivitet med henblik på at løfte sigtelsesprocenten og sagsbehandlingstiden i de mindre produktive politikredse. Rigsrevisionen vil fortsat følge det videre arbejde med at analysere årsagerne til forskelle i politikredsenes produktivitet.

Politikredsenes efterforskning af indbrud på gerningsstedet

16. Statsrevisorerne bemærkede, at politiet er kørt ud til en større andel indbrud i privat beboelse, idet politiet i 2019 kørte ud til knap 85 % af anmeldelserne om indbrud i privat beboelse mod knap 64 % i 2016. Politiet har dog endnu ikke nået sin målsætning om at køre ud til alle indbrud i privat beboelse.

17. Justitsministeren oplyser, at der med den nye flerårsaftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023 indføres en politigaranti i sager om indbrud i privat beboelse af hensyn til borgernes tryghedsfølelse. Politigarantien indebærer, at politiet skal køre ud med det samme og komme frem til borgerens hjem hurtigst muligt, hvis gerningspersonen fortsat er til stede i borgerens hjem. Hvis gerningspersonen ikke længere er til stede i hjemmet, skal politiet rykke ud inden for 24 timer efter, at borgeren har anmeldt indbruddet, medmindre borgeren selv har ønsket, at politiet kommer på et senere tidspunkt. Det vil indgå i denne vurdering, om borgeren føler sig utryk, og om borgeren og pågældendes familie kan opholde sig i hjemmet, indtil politiet har sikret eventuelle spor. Politiet skal samtidig vejlede om, hvordan borgeren skal forholde sig i forhold til bl.a. at bevare spor indtil politiets ankomst.

18. Det fremgik af beretningen, at politikredsene ikke har levet op til Rigspolitiets vejledning og løbende anbefalinger om at optage flere fingeraftryk. Andelen af effekter, der er sendt til undersøgelse for fingeraftryk i indbrudssager, er således faldet med 13,2 % fra 2017 til 2019. Succesraten for fingeraftryk, dvs. andelen af indsendte effekter med brugbart fingeraftryk, er samtidig faldet fra 25,6 % i 2017 til 18,2 % i 2019. Derudover viser undersøgelsen, at politikredsene har øget optagelsen af DNA-spor med 21,5 % fra 2017 til 2019, selv om Rigspolitiet flere gange siden 2017 har opfordret politikredsene til at optage flere fingeraftryk frem for DNA-spor med henblik på at reducere resursespild.

19. Justitsministeren oplyser, at der ikke hersker tvivl om, at sporsikring i kølvandet på et indbrud er et vigtigt parameter i forhold til kvaliteten af efterforskningen og muligheden for at opklare indbruddet og stille gerningspersonen til ansvar. Ministeren vurderer dog, at målsætningerne i den nationale operationsplan mod indbrud i privat beboelse for 2020-2022 vil sikre, at politikredsene i den kommende periode vil have et vedvarende fokus på sporsikring generelt for at forbedre både antallet og kvaliteten af spor i forbindelse med politiets efterforskning af indbrud.

20. Statsrevisorerne bemærkede desuden, at de 2 regionale efterforskningsfællesskabers – SEV (Særlig Efterforskning Vest) og SEØ (Særlig Efterforskning Øst) – indsats mod indbrudskriminalitet indtil videre har givet et begrænset resultat, idet der bl.a. ikke er nogen indikationer på, at indsatsen for at retsforfølge omrejsende kriminelle på indbrudsområdet er styrket.

Det fremgik af beretningen, at især SEV har rejst meget få sigtelser vedrørende omrejsende kriminelle grupper (OKG) og indbrud i privat beboelse, som ellers var blandt de områder, som SEV og SEØ skulle prioritere. Det fremgik også, at det samlede antal domfældelser og domfældelsesprocenten i OKG-sager ikke er forbedret hen over perioden, og at SEV's og SEØ's domfældelsesprocenter er lavere end den daværende Task Force Indbruds (TFI) domfældelsesprocent. I SEØ's tilfælde er domfældelsesprocenten lavere end politikredsene øst for Storebælt.

21. Justitsministeren oplyser, at Rigspolitiet ikke er enig i Rigsrevisionens sammenligning mellem TFI og SEV/SEØ, idet indbrudsområdet blot er ét af flere strategiske områder, som efterforskningsfællesskaberne beskæftiger sig med, mens TFI alene beskæftigede sig med indbrudsområdet. Det er endvidere Rigspolitiets opfattelse, at SEV's og SEØ's resultater på indbrudsområdet er et udtryk for en samlet prioritering af efterforskningsfællesskabernes strategiske områder, hvor der er et særligt fokus på kompliceret og kredsoverskridende organiseret kriminalitet. En stor del af fællesskabernes efterforskning er af strategisk karakter for netop at stække den organiserede kriminalitet. Fx har særligt bandemiljøet og dets konflikter været en prioriteret opgave for efterforskningsfællesskaberne i den undersøgte periode.

22. I forbindelse med den nye flerårsaftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023er der indgået aftale om at etablere en ny national efterforskningsenhed, hvor bl.a. SEV og SEØ samles med en lang række andre specialiserede efterforskningsenheder inden for politiet. Den nye enhed skal bidrage til at styrke indsatsen mod kompleks og organiseret kriminalitet. Da SEV og SEØ således ikke vil fortsætte i samme konstellation og opgaveportefølje, vurderer Rigsrevisionen, at det ikke længe er relevant at følge SEV's og SEØ's indsats på indbrudsområdet.

23. Rigsrevisionen kan konstatere, at der med flerårsaftalen for 2021-2023 indføres en politigaranti i sager om indbrud i privat beboelse af hensyn til borgernes tryghedsfølelse, og at justitsministeren vurderer, at målsætningerne i den nationale operationsplan mod indbrud i privat beboelse for 2020-2022 vil sikre, at politikredsene i den kommende periode vil have et vedvarende fokus på sporsikring generelt for at forbedre både antallet og kvaliteten af spor i forbindelse med politiets efterforskning af indbrud.

24. Rigsrevisionen vil fortsat følge Justitsministeriets initiativer for at styrke efterforskningen og vil i den forbindelse følge, om politiet lever op til politigarantien om at køre ud til alle indbrud i privat beboelse, og om politiet øger andelen og kvaliteten af fingeraftryk.

Lone Strøm